

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1972/5

Karar Sayısı : 1972/7

Karar Günü : 17.2.1972

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME: Vakfıkebir Asliye Hukuk Mahkemesi.

İTİRAZIN KONUSU: 28 Haziran 1966 günlü, 766 sayılı Tapulama Kanununun 97. maddesinin Anayasa'nı 12. maddesine aykırı bulunduğu yolundaki davacı-davalı vekilinin iddiası mahkemece ciddî görülmüş ve Anayasa'nın 1488 sayılı Kanunla değişik 151. maddesine dayanılarak Anayasa Mahkemesine başvurulmuştur.

I. OLAY:

Vakfıkebir Asliye Hukuk Mahkemesinin 1970/190 ve 1971/606 esas sayılarında kayıtlı birleştirilmiş menî müdahale, tapu iptali ve tescil davasında 1971/606 sayılı davayı açanın vekili 4.6.1971 günlü dava dilekçesinde Tapulama Kanununun tapulama bölgesi dışında uygulanamamasının Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı düştüğünü ileri sürmüş bu iddiayı ciddî gören mahkeme Anayasa Mahkemesine başvurulmasına ve davanın geri bırakılmasına 10.1.1972 günlü duruşmada karar verilmiştir.

II. MAHKEMENİN GEREKÇESİ ÖZETİ:

1970/190 esas sayılı davada çekişmeli taşınmaza müdahalesinin menî istenilen davalının, açtığı 1971/606 esas sayılı tapu iptali ve tescil davasında 766 sayılı Kanunun kısmî zilyetlikle mülkiyet iktisabı yolunu açan 44. maddesinden yararlanabilmesi için bu madde hükmünün tapulama bölgesi dışında bulunan söz konusu taşınmaz hakkında da uygulanabilmesi gerekir. 766 sayılı Kanunun 97. maddesi böyle bir uygulamaya engeldir. Sözü geçen madde tapulama bölgeleri içindeki zilyetler yararına imtiyazlı bir durum oluşturmakta ve kanun önünde eşitlik ilkesini bozmaktadır. Hüküm bu nedenle Anayasa'nın 12. maddesine aykırıdır.

III. YASA METİNLERİ:

1- İtiraz konusu hüküm:

28.Haziran.1966 günlü, 766 sayılı Tapulama Kanununun Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen 97. maddesi (Beşinci Tertip Düstur-Cilt 5- İkinci Kitap- Sayfa 2557 ve 2558 deki metne göre) şöyledir:

“Kanunun uygulanacağı diğer haller

Madde 97: Bu kanunun 1 nci maddesinde yazılı yerler dışında bulunan gayrimenkuller hakkında umumî hükümlere göre açılmış ve açılacak davalarda da bu kanunun 33 üncü ve 42 nci maddeleri uygulanır.

Bu hükümler, zilyed aleyhine açılan davalarda def'an ileri sürülebileceği gibi, kesinleşmemiş olan davalarda dahi tatbik olunur.”

2- Dayanak olarak ileri sürülen Anayasa hükmü:

Mahkemenin 766 sayılı Kanunun 97. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolundaki görüşünü desteklemek üzere ileriye sürdüğü Anayasanın 12. maddesi aşağıdadır:

“Madde 12: Herkes dil, ırk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayırımı gözetilmeksizin, kanun önünde eşittir.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye ve sınıfa imtiyaz tanınamaz.”

I. İLK İNCELEME:

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca 17.2.1972 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında rapor ve öteki kâğıtlar okunduktan sonra itiraz yoluna başvuran mahkemenin gönderdiği dosyadaki eksikler üzerinde, işin niteliği dolayısıyla, durulmayarak mahkemenin itiraz yoluna başvurmaya yetkili bulunup bulunmadığı konusunun incelenmesine geçilmiştir.

Anayasa'nın değişik 151. ve 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Kanunun 27. maddelerine göre bir mahkemenin Anayasa'ya uygunluk denetimi için Anayasa Mahkemesine getirebileceği hükümler ancak bakmakta bulunduğu davada uygulanacak olanlarla sınırlıdır. Başka deyimle, itiraz yoluna başvuran mahkemenin elinde bakmakta olduğu bir dava bulunmalı ve mahkeme Anayasa Mahkemesine getirdiği hükümleri o davada uygulama durumunda olmalıdır.

Vakfikebir Asliye Hukuk Mahkemesinin elinde, bakmakta olduğu meni müdahale, tapu iptali ve tescil konularında birleştirilmiş iki dava bulunduğu ortadadır. Çekişmeli taşınmazın yer aldığı Vakfikebir'in Akkese köyünün tapulama bölgesi içinde olmadığı; onun için de genellikle 766 sayılı Kanunun uygulanma kapsamı dışında kaldığı anlaşılmıştır. Bu kanunun itiraz konusu 97. maddesi mahkemenin, açıklamalarıyla de belli olduğu gibi, elindeki birleştirilmiş davada uygulayacağı hükümlerden bulunmamaktadır. Öte yandan 766 sayılı Yasanın tüm ülkede uygulanmasını engelleyen hükümde 97. maddede yer almış değildir. Kanunun nerelerde ve ne zaman uygulanacağını düzene koyan hükümler Yasanın özellikle Birinci ve İkinci Bölüm'lerindedir. 97. madde yalnızca Yasanın 1. maddesinde yazılı yerler dışında bulunan taşınmazlar hakkında istisnai olarak 33. ve 42. maddelerin uygulanmasına olanak sağlamaktadır. Bu madde olmasa veya yürürlükten kalksa bile mahkemenin olaya uygun gördüğü 44. maddeyi uygulayabilmesi yolu gene de açılmayacaktır.

Böylece Anayasa'nın 151. maddesinde öngörülen ikinci koşul gerçekleşmemiştir. İtirazın, itiraz yoluna başvuran mahkemenin yetkisizliği yönünden reddi gerekir.

V. SONUÇ:

766 sayılı Tapulama Kanununun 97. maddesi Vakfikebir Asliye Hukuk Mahkemesinin bakmakta olduğu davada uygulayacağı hüküm olmadığından başvurunun, başvuran mahkemenin yetkisizliği yönünden reddine

17.2.1972 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Esas Sayısı : 1972/5
Karar Sayısı : 1972/7

Başkan	Başkanvekili	Üye
Muhittin TAYLAN	Avni GİVDA	Fazıl ULUOCAK

Üye	Üye	Üye
Sait KOÇAK	Nuri ÜLGENALP	Şahap ARIÇ

Üye	Üye	Üye
İhsan ECEMİŞ	Recai SEÇKİN	Ahmet AKAR

Üye	Üye	Üye
Halit ZARBUN	Ziya ÖNEL	Mustafa KARAOĞLU

Üye	Üye	Üye
Lûtfi ÖMERBAŞ	Şevket MÜFTÜGİL	Ahmet H. BOYACIOĞLU